

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25C/4/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418201417
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6418201417.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom sudcom JUDr. Milanom Antalom v právnej veci žalobcov: 1/ L. F., A.. XX.XX.XXXX, bytom Š. Q. XXXX/X, XXX XX A. W., 2/ P. F., A.. XX.XX.XXXX, bytom Š. Q. XXXX/X, XXX XX A. W., 3/ N. F., A.. XX.XX.XXXX, bytom F. X. XX, XXX XX A. W., 4/ U. F., A.. XX.XX.XXXX, bytom Š. Q. XXXX/X, XXX XX A. W., všetci právne zastúpení: JUDr. Stanislav Jakubčík, advokát, so sídlom Trenčianska 57, 821 09 Bratislava, proti žalovanému: U. P., A.. XX.XX.XXXX, bytom Ž. XXX, XXX XX Ž., právne zastúpený: JUDr. Ján Reptiš, advokát, so sídlom Námestie Matice slovenskej 4, 965 01 Žiar nad Hronom, o určenie neplatnosti právnych úkonov, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu žalobcov 1/ - 4/ z a m i e t a.
- II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ - 4/ v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Pôvodný žalobca, nebohý D. F., sa žalobou doručenou Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 23.02.2018, domáhal určenia neplatnosti zmluvy o pôžičke uzavretej medzi pôvodným žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom dňa 27.02.2012, ako i určenia neplatnosti vyhlásenia pôvodného žalobcu ako dlžníka o uznaní dlhu zo dňa 05.08.2013 a náhrady trov konania.

2. V žalobe uviedol, že so žalovaným sa poznajú viac ako dvadsaťpäť rokov, boli priatelia a v minulosti si viac krát vypomohli aj v rámci podnikateľských aktivít. V roku 2008 si potreboval požičať peniaze, pričom žalovaný mu bol ochotný tieto finančné prostriedky na realizáciu svojho investičného zámeru v oblasti spracovania dreva a drevnej hmoty požičať. Žalovaný mu v roku 2008 požičal ako fyzickej osobe pôžičku vo výške 300.000,- Sk a v septembri 2008 ďalšiu pôžičku vo výške 450.000,- Sk, čo v prepočte predstavuje spolu sumu 25.000,- €. Dohodli sa na bezúročnej pôžičke so splatením pôžičky v neskoršom období. Žalovaný od začiatku roku 2012 začal naliehať na vrátenie dlžnej čiastky. Po vzájomnej dohode sa dňa 27.02.2012 v čase medzi 11:00 hod. až 12:00 hod. dostavil do podnikateľských priestorov žalovaného - na benzínovú pumpu „Slovnaft“ v Ladomerskej Vieske, kde sa nechal doviest' svojim synovcom P. F.. So žalovaným sa odobrli do jeho kancelárie, v ktorej sa nenachádzala žiadna iná osoba. Keďže žalovaný kričal, vyhrážal sa mu, podstrčil mu predtlačенú listinu a tiež trestné oznámenie. V tom čase bol pod vplyvom alkoholu, mal oslabenú vôľovú a rozpoznávaciu schopnosť, pod takýmto vplyvom vypísal a podpísal predtlačенú listinu. S odstupom času nevedel s určitosťou uviesť čo konkrétne na listine vypísal a podpísal, pretože existuje len jeden exemplár tejto listiny, ktorú údajne má k dispozícii iba žalovaný. Od žalovaného v tom čase neobdržal žiadne finančné prostriedky. Podobná situácia sa odohrala aj dňa 05.08.2013, kedy sa dostavil do priestorov žalovaného - na benzínovú pumpu „Slovnaft“ v Ladomerskej Vieske. Aj v tomto prípade žalovaný robil rôzne nátlaky, zastrašil ho, uvádzal mu, že využije svoje známosti na polícii, prokuratúre, súdoch, čo mu veril, pretože v minulosti sa so žalovaným

zúčastnil takýchto stretnutí. Tohto dňa 05.08.2013 vypísal a podpísal listinu nazvanú „Uznanie dlhu“. S odstupom času nevie uviesť, čo konkrétne na listine vypísal a podpísal, pretože existuje len jeden exemplár tejto listiny, ktorú údajne má k dispozícii iba žalovaný.

3. V žalobe ďalej uviedol, že medzi ním a žalovaným je spor o vrátenie dlhu, ktorý uznáva len do výšky 25.000,- €. Z toho dôvodu telefonicky oslovil žalovaného dňa 05.12.2016 s tým, že má k dispozícii 25.000,- € a je ochotný mu tieto peniaze vrátiť pred notárom v Žarnovici ako sumu, ktorá mu bola požičaná v roku 2008 v dvoch poskytnutých sumách, t.j. 300.000,- Sk a 450.000,- Sk. Žalovaný však túto ponuku odmietol, vulgárne žalobcovi vynadal a na notársky úrad do Žarnovice sa nedostavil. Na druhej strane, žalovaný sa žalobou doručenou na Okresný súd Žiar nad Hronom dňa 22.02.2017 domáhal, aby súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 175.000,- € s príslušenstvom titulom nevyplateného zostatku pôžičky. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 19C/15/2017. Súd toto konanie zastavil uznesením zo dňa 08.03.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.04.2017, keďže žalovaný (v tomto konaní) neuhradil súdny poplatok. Následne žalovaný opätovne podal dňa 02.05.2017 žalobu o zaplatenie 175.000,- € s príslušenstvom. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 5C/36/2017, ktoré bolo uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 03.07.2017, právoplatným dňa 01.08.2017 taktiež zastavené z dôvodu neuhradenia súdneho poplatku. Dňa 28.02.2017 bolo vyšetrovateľom OKP OR PZ Žiar nad Hronom pod ČVS:ORP-627/2-VYS-ZH-2017 začaté trestné stíhanie za zločin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 5 písm. a) trestného zákona. Vyšetrovateľ PZ uznesením zo dňa 28.10.2017 zároveň vzniesol podľa § 206 ods. 1 trestného poriadku obvinenie jemu, jeho manželke a jeho deťom, pre zločin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 5 písm. a) trestného zákona spáchaný formou účasti (pomocník) podľa § 21 ods. 1 písm. d) trestného zákona.

4. Podľa názoru pôvodného žalobcu okolnosti uzavretia Zmluvy o pôžičke zo dňa 27.02.2012 a uznanie dlhu zo dňa 05.08.2013 naznačovali danosť tiesne, čo odôvodnil tým, že nebol schopný splniť svoj záväzok voči žalovanému, právny úkon nebol urobený slobodne, pretože jeho vôľa v čase podpísania predmetných zmlúv, resp. listín bola ovplyvnená alkoholom, bezprávnymi vyhrážkami zo strany žalovaného, a reálnym strachom o seba a o rodinných príslušníkov. Navyiac pri podpise zmluvy o pôžičke zo dňa 27.02.2012 neboli mu vyplatené žiadne finančné prostriedky, keďže sa reálne o žiadnu pôžičku ani nejednalo, ale žalovaný si týmto úkonom chcel navýšiť svoju pohľadávku z pôvodných 25.000,- € na sedem násobok tejto sumy a získať tak na úkor žalobcu neodôvodnený majetkový prospech vo výške 700 % využijúc nátlak a jeho tieseň. Vzhľadom na uvedené je presvedčený, že okolnosti uzavretia zmluvy o pôžičke zo dňa 27.02.2012, ako aj uznania dlhu zo dňa 05.08.2013, ich samotná signácia neboli v súlade s požiadavkami na platnosť právnych úkonov, uvedených v ustanovení § 37, ako aj ustanovení § 39 písm. a) Občianskeho zákonníka, nakoľko jeho vôľa nebola slobodná, bola uskutočnená v tiesni, ktorá bola vyvodená z nemožnosti splnenia záväzku voči žalovanému a ovplyvnená bezprávnymi vyhrážkami, a tiež pozitím značného množstva alkoholu, preto žiada, aby súd určil, že zmluva o pôžičke zo dňa 27.02.2012, ako aj uznanie dlhu zo dňa 05.08.2013 sú neplatné, a to z dôvodu, že nedošlo k poskytnutiu údajnej pôžičky v takej výške, ako aj z toho dôvodu, že žalovaný vyvíjal neadekvátny nátlak na žalobcu pri jej podpise a vyvodil voči nemu a jeho rodinným príslušníkom trestnoprávne dôsledky z predmetnej zmluvy, ako aj uznania, ktoré sa prejednávajú v trestnom konaní pod ČVS:ORP-627/2-VYS-ZH-2017. Z uvedeného dôvodu, keďže podstata trestného konania vychádza z posúdenia skutočnosti, či zmluva o pôžičke zo dňa 27.02.2012 a uznanie dlhu zo dňa 05.08.2013 bolo v danom čase platné alebo neplatné, resp., či reálne došlo k odovzdaniu finančných prostriedkov, je toho názoru, že je daný a dostatočne preukázaný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti týchto zmlúv.

5. K žalobe pripojil Zmluvu o pôžičke zo dňa 06.07.2012 uzavretú medzi žalovaným ako veriteľom a pôvodným žalobcom ako dlžníkom v kópii, na základe ktorej sa zmluvné strany dohodli, že veriteľ poskytol dlžníkovi pôžičku vo výške 10.000,- € v hotovosti a pri podpise tejto zmluvy, ktoré sa súčasne dlžník zaviazal vrátiť veriteľovi v mieste veriteľovho bydliska do 05.09.2012 (jedná sa o ďalšiu zmluvu, ktorá nie je predmetom tohto sporu) a uznanie dlhu zo dňa 05.08.2013 na čistku 175.000,- €, uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 28.10.2017, ČVS:ORP-627/2-VYS-ZH-2017.

6. V priebehu konania právny zástupca pôvodného žalobcu súdu dňa 26.06.2019 oznámil, že pôvodný žalobca, nebohy D. F. dňa 23.06.2019 zomrel a preto navrhol, aby súd konanie prerušil do rozhodnutia súdu o dedičstve po nebohom žalobcovi.

7. Uznesením č. k. 25C/4/2018 - 140 zo dňa 03.07.2019 súd konanie prerušil do rozhodnutia súdu o dedičstve po nebohom žalobcovi vedené pod sp. zn. 3D/57/2019. Dňa 06.12.2019 nadobudlo právoplatnosť uznesenie o dedičstve po poručiťovi - nebohom žalobcovi sp. zn. 3D/57/2019 zo dňa 21.10.2019.

8. Uznesením č. k. 25C/4/2018 - 150 zo dňa 13.01.2020 súd rozhodol o pokračovaní v tomto konaní a zároveň rozhodol o pokračovaní v tomto konaní s právnymi nástupcami pôvodného žalobcu, a to zákonnými dedičmi: 1/ L. F., nar. XX.XX.XXXX (manželka poručiťa), 2/ P. F., A.. XX.XX.XXXX (syn poručiťa), 3/ N. F., nar. XX.XX.XXXX (dcéra poručiťa), 4/ U. F., A.. XX.XX.XXXX (syn poručiťa), ktorí do konania na jeho miesto vstúpili ako zákonní dedičia, ktorú skutočnosť súdu oznámili podaním doručeným súdu dňa 28.01.2020.

9. Žalovaný sa k veci vyjadril podaním zo dňa 29.06.2018 (č. I. 28) a 08.04.2019 (č. I. 105), v ktorých uviedol, že žalobu podanú žalobcom považuje v celom rozsahu za nedôvodnú s cieľom vyhnúť sa plneniu povinnosti, ktorú na seba dobrovoľne, vážne, zrozumiteľne a určito prevzal. Poukázal na to, že pôvodný žalobca žalobu podal po viac ako šiestich rokoch od uzavretia predmetnej zmluvy o poskytnutí pôžičky a viac ako štyri a pol roka po podpise predmetného uznania dlhu, pričom pred podaním žaloby „stihol“ v roku 2016 previesť bez adekvátneho protiplnenia vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území A. W. zapísaným na LV č. XXXX. Žalovaný potvrdil, že dňa 27.02.2012 poskytol pôvodnému žalobcovi hotovostnú pôžičku v sume 175.000,- €, čo dokazuje zmluva o pôžičke z toho istého dňa podpísaná pôvodným žalobcom a prevzatie sumy v tejto výške v bankovkách v nominálnej hodnote 500,- € v počte 350 ks taktiež podpísané žalobcom a prítomným svedkom pri podpise predmetnej zmluvy Milanom Mikulášom. Žalovaný potvrdil, že pôvodný žalobca ho dňa 05.12.2016 telefonicky kontaktoval s tým, že má k dispozícii 25.000,- € a je ochotný mu tieto peniaze vrátiť pred notárom v Žarnovici ako sumu požičanú v roku 2008. Žalovaný k tejto sume uviedol, že žalobca jej vrátenie podmienil tým, že mu zvyšok dlhu, t.j. 150.000,- € z pôžičky, ktorú mu poskytol 27.02.2012 má odpustiť. Teda pôvodný žalobca nechcel uhradiť pôžičku, ktorú mu poskytol v roku 2008 ako tvrdí, ale časť pôžičky, ktorú mu žalovaný poskytol dňa 27.02.2012 v sume 175.000,- €. Potvrdil aj tú skutočnosť, že predtým ako mu dňa 27.02.2012 poskytol pôžičku, predtým viackrát bezplatne mu taktiež poskytol pôžičku, pričom z pôžičiek z minulosti neeviduje žiaden dlh. Žalovaný namietal, že žalobca k žalobe nepripojil zmluvu o pôžičke zo dňa 27.02.2012, ale Zmluvu o pôžičke zo dňa 06.07.2012, na podklade ktorej žalobcovi požičal sumu 10.000,- €. Zároveň žalovaný poukázal aj na skutočnosť, že žalobca v žalobe okrem iných dôvodov sa domáha určenia neplatnosti zmluvy o pôžičke zo dňa 27.02.2012 „aj z tohto dôvodu, že žalovaný vyvíjal neadekvátny nátlak na žalobcu pri jej podpise“, čo implikuje, že žalobca si je vedomý, že predmetnú zmluvu podpísal a preto podľa žalovaného nie je dôvod, aby znalci skúmali podpis žalobcu na zmluve.

10. V replike k vyjadreniu žalovaného k podanej žalobe zo dňa 23.08.2018 (č. I. 40) pôvodný žalobca prostredníctvom právneho zástupcu predložil zmluvu o pôžičke vo fotokópii zo dňa 27.02.2012, ako aj fotokópiu zápisnice o výsluchu svedka P. F. vypočutého v trestnej veci ČVS:ORP-627/2-VYS-ZH-2017 vyšetrovateľom dňa 14.03.2018 a uviedol, že o existencii zmluvy o pôžičke zo dňa 27.02.2012, ako aj uznania dlhu zo dňa 05.08.2013 sa dozvedel až v rámci trestného konania, pričom v žalobe spochybňuje pravosť podpisov tam uvedených, ako aj písmo textu, ktorého pisateľom by mal byť práve on. Tvrdenia, že žalovaný vyvíjal nátlak na žalobcu počas oboch stretnutí dňa 27.02.2012 ako aj 05.08.2013, kedy malo údajne dôjsť zo strany žalobcu k podpisu oboch sporných listín, podľa neho neznamena v žiadnom prípade, že žalobca nejakú písomnosť podpísal. Popiera, že pri týchto stretnutiach obdržal od žalovaného akúkoľvek hotovosť, ako aj to, že by z jeho strany došlo k dobrovoľnému uzavretiu zmluvy o pôžičke, resp. uznania dlhu. Žalobca nemá k dispozícii originál zmluvy o pôžičke zo dňa 27.02.2012 ani uznania dlhu zo dňa 05.08.2013, preto navrhol v rámci trestného konania pribrať do konania znalca z odboru kriminalistiky, odvetvie písomoznalectvo za účelom stanovenia, či je žalobca pisateľom sporného textu na predmetných listinách, resp. kto je pisateľom sporného textu na oboch listinách. Z tohto dôvodu navrhol aj v rámci tohto konania, aby súd pribral do konania znalca z odboru písomoznalectvo, odvetvie ručné písmo (identifikácia pisateľa) za účelom stanovenia, či je žalobca pisateľom ručne písaného textu na predmetných listinách. Na preukázanie okolností stretnutia zo dňa 27.02.2012 navrhol v rámci tohto konania vypočuť P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXX, A. W., ktorý vypovedal aj v rámci trestného konania (viď zápisnica o výsluchu svedka č. I. 34). Zároveň navrhol, aby súd vyžiadal od spoločnosti JAMEXI, s.r.o., IČO: 36 722 111 hlavnú knihu účtovnej evidencie za rok 2010, z ktorej bude zrejmé, ako spoločnosť zaúčtovala výber hotovosti 200.000,- € dňa 15.03.2010. Rovnako navrhol, aby súd vyžiadal

od Daňového úradu Banská Bystrica - pobočka Žiar nad Hronom daňové priznanie žalobcu za rok 2010, z dôvodu, aby bolo možné posúdiť, či žalobca priznal príjem od tejto spoločnosti, keďže finančné prostriedky použil ako svoje vlastné a teda, či sa skutočne mohlo jednať o jeho finančné prostriedky alebo o finančné prostriedky spoločnosti JAMEXI, s.r.o..

11. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu v podaní zo dňa 08.04.2019 poukázal na to, že v tomto konaní zo strany žalobcu nie je daný právny záujem a tento nie je ničím preukázaný, nakoľko postavenie strán konania zostane nezmenené i pre prípad rozhodnutia v konaní pred Okresným súdom Žiar nad Hronom sp. zn. 23C/14/2018, ktoré je prerušené a v ktorom je podaná žaloba o určenie povinnosti zaplatiť žalovanému sumu 175.000,- € zo strany žalobcu v tomto konaní. V rámci konania o zaplatenie dlžnej sumy môže súd ako predbežnú otázku rozhodnúť o tom, či predložený právny úkon - zmluva o pôžičke a uznávacie prehlásenie je platné alebo nie je platné.

12. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávania na deň 20.02.2019, 10.05.2019, 03.07.2019, ktoré boli odročené bez prejednanja veci. Na nariadené pojednávanie v predmetnej veci na deň 21.08.2020 sa nedostavili žalobcovia, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas. Na pojednávanie sa dostavil ich právny zástupca, ktorý súhlasil, aby sa pojednávanie vykonalo v ich neprítomnosti. Taktiež sa na pojednávanie dostavil právny zástupca žalovaného, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas, súhlasil, aby sa pojednávanie vykonalo v neprítomnosti žalovaného. Súd postupoval v súlade s ustanovením § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vec na tomto pojednávaní prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu.

13. Súd na pojednávaní sa oboznámil s prednesom právneho zástupcu žalobcov, s prednesom právneho zástupcu žalovaného a tiež vychádzal z listinných dokladov nachádzajúcich sa v súdnom spise, z pripojeného obsahu spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 23C/14/2018, konkrétne uznesením č. k. 23C/14/2018 - 34 zo dňa 05.11.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 15Co/22/2019 - 78, pričom zistil tento skutkový a právny stav:

14. Z prednesu právneho zástupcu žalobcov na pojednávaní súd zistil, že sa v celom rozsahu pridrižiava ich písomných vyjadrení vo veci. Poukázal na tú skutočnosť, že v súčasnej dobe je voči pôvodnému žalobcovi zastavené trestné konanie, vzhľadom k tomu, že je nebohý, ale voči žalobcom 1/ - 4/ je prejednávané konanie na základe obžaloby okresného prokurátora Žiar nad Hronom, kde sú žalobcovia v postavení obžalovaných a sú podozriví zo spáchania pokračovacieho zločinu poškodzovanie veriteľa a iné podľa § 239 ods. 2 písm. a), b), ods. 5 písm. a) trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 trestného zákona. Trestná vec je vedená na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 4T/68/2019. Z uvedeného dôvodu žalobcovia majú naliehavý právny záujem na to, aby súd rozhodol o tom, či zmluva o pôžičke a listina nazvaná uznanie záväzku je platné alebo nie. Zároveň poukázal aj na uznesenie o prerušení konania v spore Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 23C/14/2018.

15. Z prednesu právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní súd zistil, že zotrval v celom rozsahu na svojich písomných podaniach vo veci. Poukázal na zmluvu o pôžičke, ktorá po formálnej stránke spĺňa všetky predpoklady preto, aby bola uznaná za platnú zmluvu, pretože z tejto zmluvy vyplýva kto ju uzatvára, čoho sa dotýka, akým spôsobom bolo dohodnuté plnenie, ako i postup, navyše je v nej uvedený rozpis bankoviek, ktoré boli poskytované ako pôžička. Následne s odstupom jedného roka bol uzatváraný aj právny akt uznanie dlhu, aby nedošlo k premlčaniu tejto pôžičky v trojročnej lehote, ktorá sa predlžovala na desať rokov pre prípad, že by nedošlo k plneniu tak ako je uvedené v samotnom uznaní dlhu. Žalobcovia nepredložili dôkazy, ktoré sú argumentované na pojednávaní, že u právneho predchodcu žalobcov išlo o psychicky chorého človeka, že v tom čase bola zistená u neho psychická porucha a bol na túto psychickú poruchu liečený, neboli predložené žiadne dôkazy, ktoré by spochybňovali tú skutočnosť, že zmluva o pôžičke je neplatná a preto žiada žalobcov v celom rozsahu zamietnuť.

16. V záverečnej reči právny zástupca žalobcov uviedol, že navrhuje, aby súd pokračoval v konaní v dokazovaní, v rámci ktorého navrhol vypočuť žalobcov, žalovaného a svedka P. F.. Taktiež navrhol pripojiť spis Okresného súdu Žiar nad Hronom v trestnej veci sp. zn. 4T/68/2019, v ktorom je založený dôkaz o psychickom a zdravotnom stave pôvodného žalobcu s prirátaním znalca za účelom skúmania duševného stavu nebohého D. F. v čase keď došlo údajne k spísaniu a podpísaniu daných listín. Zotrval

aj na návrhu, aby súd pribral do konania znalca z odboru písomoznáectvo, odvetvie ručné písmo za účelom stanovenia, či bol pôvodný žalobca pisateľom ručne písaného textu na predmetných listinách.

17. Zo Zmluvy o pôžičke zo dňa 06.07.2012 (č. I. 7) súd zistil, že zmluvnou stranou na strane veriteľa bol žalovaný a na strane dlžníka bol pôvodný žalobca. Predmetom tejto zmluvy bola pôžička vo výške 10.000,- €, ktorú sa veriteľ zaviazal vyplatiť dlžníkovi v hotovosti, pri podpise zmluvy. Zmluva obsahuje záväzok dlžníka vrátiť veriteľovi pôžičku v čiastke 10.000,- € do 05.09.2012. Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak dlžník nevráti pôžičku riadne a včas, je povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,33 % za každý deň omeškania vrátane celého dlhu alebo jeho časti. Zmluva je vyhotovená v Žiari nad Hronom dňa 06.07.2012, podpísaná veriteľom a dlžníkom. Na zmluve je zároveň uvedený rozpis bankoviek ako príjmový doklad s prevzatím pôžičky dňa 06.07.2012 v Žiari nad Hronom s podpisom dlžníka. Zmluva bola pripojená spolu so žalobou na začatie konania ako nesprávne pripojená zmluva k žalobe.

18. Z listiny - uznanie dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka súd zistil, že uznanie dlhu sa týkalo poskytnutých finančných prostriedkov vo výške 175.000,- € z titulu uzatvorenej zmluvy o pôžičke zo dňa 27.02.2012. Z textu tohto uznania dlhu (č. I. 8) vyplýva, že pôvodný žalobca označený ako fyzická osoba identifikovaný rodným číslom, ako aj adresou, uznal uvedený dlh z právneho dôvodu Zmluvy o pôžičke zo dňa 27.02.2012. Uznanie dlhu bolo podpísané dňa 05.08.2013. Kópia uznania dlhu bola overená dňa 12.12.2016 s predloženou listinou.

19. Zo zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 27.02.2012 súd zistil, že zmluvnou stranou na strane veriteľa je žalovaný a na strane dlžníka je pôvodný žalobca nebohý D. F.. Predmetom zmluvy bola pôžička vo výške 175.000,- €, ktorú sa veriteľ zaviazal dlžníkovi vyplatiť v hotovosti, pri podpise tejto zmluvy. Zmluva obsahuje záväzok dlžníka vrátiť veriteľovi pôžičku v čiastke 175.000,- € do 31.03.2013. Zmluvné strany si v bode 3. zmluvy dohodli zmluvnú pokutu vo výške 0,33 % za každý deň omeškania vrátane celého dlhu alebo jeho časti v prípade, že dlžník nevráti pôžičku riadne a včas, tak ako je uvedené v predchádzajúcom bode tejto zmluvy. Zmluva bola vyhotovená dňa 27.02.2012 a podpísaná veriteľom a dlžníkom. Na jednej kópii zmluvy je rukou dopísaný svedok, dvojbodka a podpis, na druhej kópii zmluvy sa podpis svedka nenachádza. V zmluve je uvedený rozpis bankoviek ako príjmový doklad 500,- €/350 ks v sume 175.000,- € s prevzatím týchto bankoviek dňa 27.02.2012 s podpisom dlžníka (pôvodného žalobcu).

20. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 23C/14/2018 - 34 zo dňa 05.11.2018 bolo konanie vo veci žalobcu U. P., nar. XX.XX.XXXX, proti žalovanému D. F., A.. XX.XX.XXXX, o zaplatenie 175.000,- € s príslušenstvom prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 25C/4/2018.

21. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

22. Podľa § 137 písm. d) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

23. Podľa § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo z iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája.

24. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

25. Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

26. Z citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka vyplýva, že medzi fyzickými osobami je možné uzavrieť dohodu - zmluvu o pôžičke, ktorej podstatnými náležitosťami je označenie veci, ktorú veriteľ poskytuje (v tomto prípade išlo o peniaze), dohoda o reálnom odovzdaní, dohoda o vrátení veci rovnakého druhu a určenie času vrátenia. Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou, k jej uzavretiu zákon

vyžaduje aj skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Zmluva o pôžičke vznikne aj odovzdaním veci dlžníkovi. Ak je dojednaná výška úrokov pri zmluve o pôžičke, výška sa spravidla určuje určitým percentom zo sumy požičaných peňažných prostriedkov. V prípade dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

27. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

28. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

29. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

30. Citované zákonné ustanovenie § 137 písm. c) a d) CSP rozlišuje klasickú určovaciu žalobu podľa písmena c) a žalobu o určení inej právnej skutočnosti podľa písm. d). Záujem zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a mŕňajú sa účelu žaloby určovacej. Medzi osobitné predpisy podľa písm. d) patria napríklad Zákonník práce, zákon o dobrovoľných dražbách, zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.01.2018 a pod.

31. Pri uzavretí zmluvy o pôžičke súd zistil, že žalovaný ako veriteľ nevystupoval pri jej poskytnutí pôvodnému žalobcovi v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ a veriteľ v zmysle definície Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch, súd má za to, že zmluva o pôžičke nespadá pod režim zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom predmetom tohto konania nie je spor zo spotrebiteľskej zmluvy, v ktorom prípade by podľa ustanovenia § 11 ods. 4/Zákona o spotrebiteľských úveroch bolo prípustné sa žalobou domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v súlade s § 137 písm. d) CSP.

32. Keďže pôvodný žalobca sa podanou žalobou domáha určenia neplatnosti zmluvy o pôžičke zo dňa 27.02.2012, má súd za to, že predmetnú žalobu o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a o určenie neplatnosti vyhlásenia dlžníka o uznaní dlhu je žalobou o určenie právnej skutočnosti, ktorá je v zmysle § 137 písm. d) CSP prípustná iba za predpokladu, že takáto žaloba vyplýva z osobitného právneho predpisu, najmä z hmotného práva, pričom takýmto predpisom nie je ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Zmluva alebo iné právne úkony, ich existencia, platnosť, či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami podľa § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tak ako súd vyššie uviedol, určenie existencie právnej skutočnosti tak, ako to žiadal pôvodný žalobca, resp. žalobcovia, že zmluva o pôžičke je neplatná odporuje zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení tejto právnej skutočnosti, že zmluva je neplatná, rozsudok by rozhodoval o niečom, čo nastalo v minulosti, nie však o tom, čo je v prítomnosti. Preto výrok rozsudku, že zmluva o pôžičke je neplatná eventuálne po určení neplatnosti vyhlásenia dlžníka o uznaní dlhu by nemalo výpovednú hodnotu v tom smere, či v čase vyhlásenia takéhoto rozsudku je dlžník povinný zo zmluvy plniť alebo nie, resp., či ne/existuje dlh, ktorý bol uznaný. Súd v tomto smere z hľadiska prejednávanej veci poznamenáva, že nie sú mu známe rozhodnutia ustálenej rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít (Najvyššieho súdu, Ústavného súdu), podľa ktorých by bola podľa § 137 písm. c), d) CSP procesne prípustná žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke, resp. o určenie neplatnosti vyhlásenia dlžníka o uznaní dlhu.

33. Pôvodný žalobca vyhlásil dňa 05.08.2013 na základe písomného prehlásenia - „Uznanie dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka“, že uznáva dlh voči žalovanému vo výške 175.000,- €. Z textu tohto uznania dlhu vyplýva, že pôvodný žalobca označený ako fyzická osoba identifikovaný rodným číslom, ako aj adresou, uznal uvedený dlh z právneho dôvodu, a to finančnej pôžičky zo dňa 27.02.2012. Uznanie dlhu bolo podpísané dňa 05.08.2013 s tým, že toto písomné uznanie dlhu má podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka za následok plynutie novej desať ročnej premlčacej doby plynúcej odo dňa keď k uznaniu došlo. Uznanie dlhu, tak ako to vyplýva z § 558 Občianskeho zákonníka, zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku, že dlh existoval v čase, kedy k uznaniu dlhu došlo. Teda uznanie dlhu veriteľovi žalovanému uľahčuje procesnú situáciu, kedy nemusí preukazovať, že svoju povinnosť vyplývajúcu z

reálnej zmluvy o pôžičke požičať finančnú čiastku splnil, naopak, dôkazné bremeno na preukázaní, že dlh v čase uznania neexistoval, je na strane pôvodného žalobcu (dlžníka), resp. žalobcov a teda nielen tvrdenie, ale aj preukázanie, že ako dlžník nedostal finančné prostriedky od žalovaného. Keďže žalobcovia neunesli dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, súd žalobu v tejto časti zamietol.

34. Vychádzajúc z právneho záveru o procesnej neprípustnosti žaloby žalobcov, ktorou sa domáhajú určenia právnej skutočnosti súd ich žalobu v celom rozsahu zamietol bez toho, aby sa zaoberal meritom veci.

35. Pokiaľ právny zástupca žalobcov na pojednávaní dňa 21.08.2020 špecifikoval naliehavý právny záujem na predmetnej určovacej žalobe v zmysle § 137 písm. c) CSP, súd uvádza, že otázka neplatnosti zmluvy o pôžičke, vyriešenie ktorej sa žalobca domáha, má povahu iba predbežnej otázky vo vzťahu k žalobe o plnenie. Na vyriešenie takejto predbežnej otázky nemá žalobca naliehavý právny záujem, v dôsledku čoho súd žalobu v tejto časti zamietol. Navyše zo zmluvy o pôžičke zo dňa 27.02.2012 uzavretej medzi pôvodným žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom vyplýva, že dlžník zmluvu podpísal dňa 27.02.2012, čo nepopieral a zároveň na zmluve uviedol aj podpis o prevzatí finančnej hotovosti ako „príjmový doklad v počte bankoviek 350 ks po 500,- €, v celkovej sume 175.000,- €, ktoré prevzal toho istého dňa, t.j. 27.02.2012. Sám pôvodný žalobca v žalobe uviedol, že voči žalovanému uznáva svoj dlh len do výšky 25.000,- € a preto medzi pôvodným žalobcom a žalovaným je spor o vrátenie dlhu. Z tohto dôvodu pôvodný žalobca mal telefonicky osloviť žalovaného dňa 05.12.2016 s tým, že je mu ochotný uhradiť sumu 25.000,- €, t.j. po uzavretí zmluvy o pôžičke dňa 27.02.2012, ktorá je predmetom tohto sporu. Vzhľadom na takéto vyjadrenie pôvodného žalobcu je zrejmé, že určením neplatnosti zmluvy o pôžičke nedôjde k odstráneniu spornosti a ochrane jeho práv, keďže týmto výrokom by nebola vyriešená otázka skutočnej výšky dlhu pôvodného žalobcu voči žalovanému. Otázka neplatnosti zmluvy o pôžičke, vyriešenie ktorej sa žalobca domáha, má povahu iba predbežnej otázky vo vzťahu k žalobe na plnenie, preto nie je daný naliehavý právny záujem na určení tejto predbežnej otázky. Súd je toho názoru, že pôvodný žalobca, resp. žalobcovia nemajú ani na určení neplatnosti uznania dlhu naliehavý právny záujem, pretože rozhodnutie v danej veci nie je spôsobilé ovplyvniť ich právne postavenie dlžníka.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené zistenia súd žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali určenia, že zmluva o pôžičke uzavretá dňa 27.02.2012 medzi pôvodným žalobcom a žalovaným a u určenie uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka voči žalovanému zamietol v celom rozsahu. Keďže súd žalobu zamietol z dôvodu jej procesnej neprípustnosti, nevykonal návrhy na doplnenie dokazovania prednesené právnym zástupcom žalobcov. Pokiaľ právny zástupca žalobcov navrhol vypočuť žalobcov 1/ - 4/, títo boli na termín pojednávania riadne predvolaní, pojednávania sa bez ospravedlnenia nezúčastnili a ani nežiadali pojednávanie z vážnych dôvodov odročiť.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, v zmysle ktorých priznal žalovanému proti žalobcom 1/ - 4/ náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Toto právo nemajú strany sporu, ktoré sa vzdali práva podať odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný neplní dobrovoľne to čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie.